

	Geheime geluiden – voorbereidende les
Leerjaar	Groep 7 en 8
Type les	Een voorbereidende les bij de workshop 'Geheime geluiden' rond de Kinderboekenweek 2026 met het thema 'Spot aan!'
Lesduur	45 minuten
Omschrijving van de les	<p>Een les waarbij de kinderen een stuk van het boek 'Hart van staal' van Simon van der Geest lezen en experimenteren met muziek maken met alledaagse voorwerpen.</p> <p>Wat gebeurt er in het verhaal 'Hart van staal'? Wat zou jij doen als jij de hoofdpersoon was, zou jij nog muziek maken? Hoe kan je muziek maken met de dingen om je heen? Hoe maak je een ritme?</p> <p>De kinderen lezen ze een stuk uit het boek 'Hart van staal' van Simon van der Geest. Ze bedenken wat zij zouden doen als zij de hoofdpersoon waren.</p> <p>De kinderen bedenken in groepjes hoe je muziek en geluiden kan maken met alledaagse voorwerpen uit de klas. Ze bedenken een ritme dat ze spelen.</p> <p>De groepjes presenteren kort hun ritme aan de rest van de klas. De kinderen reflecteren op de les.</p> <p>De kinderen lezen een deel uit het boek 'Hart van staal' (plezier in lezen).</p> <p>De kinderen maken een ritme met alledaagse voorwerpen (kunstzinnige oriëntatie muziek).</p> <p>De kinderen denken na over wat ze hebben geleerd en reflecteren op de les (reflecteren).</p>
Onderwerpen	Kinderboekenweek, muziek, ritme, omgevingsgeluiden
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (muziek + digitale media)
Leerinhoud	
TULE kerndoel 9	De kinderen krijgen plezier in het lezen van voorleesboeken (aanbod in teksten). De kinderen krijgen plezier in zelf (digitale) boeken bekijken en lezen (plezier in lezen).
TULE kerndoel 54	De kinderen kunnen een speelstukje ontwerpen en spelen waarin centraal staat: <ul style="list-style-type: none"> • vormprincipes (herhalingen, contrasten, variaties) De kinderen kunnen filmopnames maken met een filmcamera waarbij ze letten op licht en geluid (werken met digitale media). De kinderen kunnen filmbeelden monteren tot een vlog (werken met digitale media).
TULE kerndoel 55	De kinderen kunnen op het eigen werk en proces en dat van hun groepsgenoten reflecteren (reflecteren).

Uitvoering	
Lesplanning	Lesduur: 45 minuten Inleiding: 30 minuten Opdracht: 10 minuten Reflectie: 5 minuten
Vorbereiding	Bestudeer de presentatie: 'Geheime geluiden VL (presentatie)'. Lees de inhoud van deze les hieronder beschreven. Bekijk de bijlage: 'Hart van Staal (fragment)' van Simon van der Geest. Voor de leerkracht: maak alvast groepjes van 3 kinderen. Kies zelf of je het boek samen bekijkt met de klas via het digibord, of de kinderen het zelfstandig lezen. Als er een mogelijkheid is om dit boek in het echt te lenen of aanschaffen, is dat een aanrader. Anders kan de bijlage worden gedeeld via Chromebook/laptops, of worden getoond via het digibord. Zet de volgende materialen klaar:

	<ul style="list-style-type: none"> • Beamer met laptop of digibord met de presentatie • Lijntjespapier om te schrijven • Pennen • Als dit op school aanwezig is: het fysieke boek 'Hart van Staal' van Simon van der Geest.
Inleiding	<p>Start de presentatie.</p> <p>Toon afbeelding 1 Vertel: Binnenkort gaan jullie een workshop doen van Tetem: Geheime geluiden! Tijdens deze workshop ga je zelf geluiden opnemen en remixen tot een beat.</p> <p>Toon afbeelding 2 Vertel: We gaan hiervoor het boek 'Hart van Staal' van Simon van der Geest als inspiratie gebruiken. Het is een boek dat hoort bij het thema van de Kinderboekenweek 2026: Spot aan! In het boek komt veel muziek voor, die in het geheim gemaakt moet worden. Muziek is namelijk verboden.</p> <p>Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekijk de omslag van het boek. Wat valt je op? • Welke muziekinstrumenten zie je? • Wanneer denk je dat dit verhaal zich afspeelt? Waarom? • Lees de tekst op de achterkant van het boek. Spreekt dit boek jou aan? Waarom wel of niet? <p>Voor de leerkracht: lees nu zelfstandig of klassikaal het fragment (p. 203-213) van 'Hart van Staal' (zie bijlage). Ook kan ervoor worden gekozen om deze voor te lezen aan de klas.</p> <p>Toon afbeelding 3 Bespreek de onderstaande vragen in kleine groepjes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zina is verdrietig. Wat helpt haar om zich weer beter te voelen? • Waar gaat de songtekst over die Zina en Ravi hebben gemaakt? Vindt je het een goede songtekst, of zou je dingen veranderen? • Welke doelen hebben de rebellen? En welk doel hebben de robots? (p.212) • Waarom krijgt Zina ruzie met de rest? <p>Toon afbeelding 4 Vraag: Hoe kan je muziek maken zonder instrumenten? Laat de kinderen hierover eerst zelf nadenken en daarna hun antwoorden met elkaar delen. Mogelijk antwoorden: zingen, rappen, beatboxen, trommelen op een pan, bodypercussie, geluiden opnemen uit je omgeving, etc.</p> <p>Vertel: Tijdens de workshop van Tetem gaan jullie binnenkort muziek maken zonder instrumenten. Je gaat geluiden uit je omgeving opnemen, en die geluiden remixen tot een beat. Ook kan je je eigen stem gebruiken.</p> <p>Toon afbeelding 5 Vertel: Er zijn allerlei muzikanten, bijvoorbeeld op YouTube, die zich hier ook mee bezighouden. Eentje daarvan is 'Rhythm Me This'. Bezoek hun kanaal voor meer video's!</p> <p>Kijk en luister naar de video.</p> <p>Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke voorwerpen gebruikten de maker allemaal? • Welk voorwerp vond je verrassend? • Welk voorwerp gaf een gaaf geluid?

	<p>Let wel op: het maken van één zo'n video van Rhythm Me This kost veel tijd om te maken. De workshop die jullie gaan doen duurt anderhalf uur. Hierin kan je niet zoiets langs en uitgebreids maken. Wel kan een korter, eenvoudiger ritme maken!</p>
Opdracht	<p>Voor de leerkracht: vorm groepjes van 3 kinderen (maximaal 10 groepjes). Dit zijn ook de groepjes die worden gebruikt tijdens de workshop.</p> <p>Toon afbeelding 6</p> <p>Opdracht: Verzamel 8 geluiden die jullie willen gaan gebruiken in je beat tijdens de workshop. Je kan deze (waarschijnlijk) nu nog niet opnemen, dus schrijf jullie geluiden op. Je kan dit op een briefje schrijven of opslaan op de Chromebooks of laptops.</p> <p>Als je je ritme gaat maken, moet je rekening houden met herhaling, contrast en variatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herhaling: Je gebruikt stukjes ritme meerdere keren opnieuw. Daardoor klinkt het herkenbaar en blijft het makkelijker hangen. • Contrast: Je maakt verschillen in je ritme. Bijvoorbeeld hard en zacht, snel en langzaam, of korte en lange klanken. Daardoor wordt het spannender om naar te luisteren. • Variatie: Je verandert een stukje ritme een beetje, zodat het niet steeds precies hetzelfde is. <p>Verzamel aan het eind van de les alle lijstjes en bewaar deze tot de workshop.</p>
Reflectie/ presentatie	<p>Laat een aantal groepjes de geluiden horen die ze hebben verzameld. Reflecteer samen op de les. Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat heb jij geleerd vandaag? • Welk geluid vond jij verrassend? • Wat vond jij het leukste/ grappigste/ interessantste? • Hoe ging de samenwerking in de groep? • Wat vond je het leukste vandaag? <p>Tip: mocht je vooraf aan de workshop ergens een interessant geluid tegenkomen dat met een voorwerp gemaakt is: neem het mee op de dag van de les!</p>
Opruimen	<p>Bewaar de blaadjes met ideeën goed. Deze worden gebruikt tijdens de workshop.</p>